

Teza: brak możliwości sporządzenia uzasadnienia

W związku z faktem, że w niniejszej sprawie nastąpiła niemożność sporządzenia uzasadnienia początkiem biegu terminu do wniesienia odwołania od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego jest termin doręczenia niniejszego postanowienia.

WO-119/16

POSTANOWIENIE

z dnia 27 października 2016 r.

Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki

Sędziowie: SWSD Jacek Klimowicz

SWSD Magdalena Śniegula /sprawozdawca/

Protokolant: Kamila Kamińska

po rozpoznaniu 27 października 2016 r. sprawy radcy prawnego Z. B. na posiedzeniu obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust.1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 28 ust. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz art. 6 ust. 2 , art. 29 ust. 1 i art. 47 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego na skutek odwołania Ministra Sprawiedliwości od zawiadomienia Przewodniczącej Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie z dnia 14 lipca 2016 r. o niemożności sporządzenia uzasadnienia, w sprawie o sygn. akt: KR 24/16 Wyższy Sąd Dyscyplinarny:

postanawia:

1.
pozostawić zażalenie bez rozpoznania;
2.
kosztami postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym obciążyć Krajową Izbę Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie (sygn. akt OSD/KR 24/16) dnia 20 czerwca 2016 r. uznał radcę prawnego Z. B. winnego popełnienia trzech czynów, opisanych w sentencji orzeczenia i za każdy z nich wymierzył mu karę upomnienia oraz orzekł obowiązek poniesienia kosztów postępowania w zryczałtowanej kwocie 2000 zł. Odpis niniejszego orzeczenia doręczono Ministrowi Sprawiedliwości dnia 30 czerwca 2016r. Minister Sprawiedliwości, reprezentowany przez radcę prawnego P. W., 8 lipca 2016r. wniósł do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie wniosek o uzasadnienia przedmiotowego orzeczenia, z zachowaniem 14 dniowego terminu, o którym mowa w art. 70⁴ ust. 3 ustawy o radcach prawnych.

Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie, pismem z dnia 14 lipca 2016r. poinformował Ministra Sprawiedliwości, że żaden z członków składu orzekającego nie został dnia 23 czerwca 2016r. wybrany członkiem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie na X kadencję. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wpłynął do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego dnia 13 lipca 2016r. zatem sporządzenie tego uzasadnienia nie jest możliwe. Pismo zostało doręczone Ministrowi Sprawiedliwości 25 lipca 2016r.

Minister Sprawiedliwości dnia 1 sierpnia 2016r. wniósł do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego pismo zatytułowane „Zażalenie Ministra Sprawiedliwości na zarządzenie Przewodniczącego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie z dnia 14 lipca 2016r. w przedmiocie odmowy sporządzenia uzasadnienia orzeczenia”.

Minister Sprawiedliwości zaskarżył powyższe zarządzenie w całości i wniósł o jego uchylenie. Zaskarżonemu zarządzeniu zarzucił obrazę przepisów postępowania: art. 74¹ pkt 1 i art. 70⁴ ustawy o radcach prawnych oraz art. 422 § 3 k.p.k. mającą wpływ na treść zarządzenia - poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, iż upływ kadencji sądu dyscyplinarnego uniemożliwia sporządzenie uzasadnienia orzeczenia z dnia 20 czerwca 2016r.

W uzasadnieniu zażalenia skarżący uznał, że zgodnie z art. 422§3 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, przewodniczący sądu dyscyplinarnego jest uprawniony do odmowy przyjęcia wniosku o sporządzenie uzasadnienia jedynie w sytuacjach wyszczególnionych enumeratywnie w art. 422§3 k.p.k. W niniejszej sprawie nie wystąpiła żadna z powyższych przesłanek. Następnie stwierdził, że uzasadnienie orzeczenia jest wyrazem przekonania i stanowiska sądu na chwilę wydawania orzeczenie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje.

Zażalenie Ministra Sprawiedliwości nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, kadencja organów samorządu, w tym okręgowego sądu dyscyplinarnego, trwa 4 lata (poprzednio 3 lata), jednakże organy są obowiązane działać do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie orzekający w przedmiotowej sprawie zakończył trzyletnią kadencję 20 czerwca 2016r. Jednakże, biorąc pod uwagę zapis ustawy, że dotychczasowy sąd miał obowiązek działać do czasu ukonstytuowania się nowego organu - nowego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, należy stwierdzić, że takie ukonstytuowanie nastąpiło dnia 4 lipca 2016r. Potwierdzeniem jest protokół z pierwszego posiedzenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie X kadencji, który wpłynął do akt sprawy. A contrario, po ukonstytuowaniu się nowo wybranego Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie, poprzedni sąd nie może działać.

Pomocnym przy analizie sprawy będzie postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 maja 2016 r. II AKz 228/16 - odnoszące się do zagadnienia „Przejście sędziego w stan spoczynku a obowiązek sporządzenia przez niego pisemnego uzasadnienia wyroku.” Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu postanowienia stwierdził, co następuje: „Niewątpliwie uzasadnienie wyroku jest sprawozdaniem pisemnym z narady nad wyrokiem. Waga i znaczenie tego dokumentu wymaga staranności i rzetelności w jego sporządzeniu. Uzasadnienie umożliwia przeprowadzenie kontroli instancyjnej. Jest też źródłem informacji dla uczestników procesu. (...) O ile więc zrozumiałe i nie budzące wątpliwości jest stwierdzenie, iż sporządzenie uzasadnienia wyroku przez ławników, biorących udział w wydanym orzeczeniu, którzy zakończyli swoją kadencję, a nie zostali wybrani na kadencję następną, nie jest już możliwe, o tyle błędna jest już konkluzja, o niemożności sporządzenia uzasadnienia przez sędziego w stanie spoczynku. Jak trafnie bowiem stwierdził Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 3 października 2012 r., sygn. akt II AKa 251/12, przejście sędziego w stan spoczynku nie zwalnia go od obowiązku sporządzenia pisemnego uzasadnienia wyroku. Sędzia ten jest bowiem w dalszym ciągu sędzią, tyle tylko, że w stanie spoczynku i jest więc nie tylko uprawniony, ale i zobowiązany do sporządzenia uzasadnienia, jeśli nie zostało ono sporządzone z różnych powodów. Tak sporządzone uzasadnienie, sędzia ten powinien zaopatrzyć podpisem, zaznaczając, iż jest sędzią w stanie spoczynku. Podobne stanowisko reprezentuje doktryna prawa karnego (zob. Kodeks postępowania karnego, Komentarz, tom I, pod red. naukową Dariusza Świeckiego, 2 wydanie z 2015 r., strona 1450).”

W zacytowanym orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w Katowicach mamy do czynienia z sędzią w stanie spoczynku, sytuacją całkowicie odmienną od zakończenia kadencji przez sędziego dyscyplinarnego. Sytuację sędziego dyscyplinarnego można utożsamić natomiast z sytuacją ławników, którzy nie zostali wybrani na kolejną kadencję. Jak słusznie stwierdził Sąd Apelacyjny w Katowicach, sporządzenie uzasadnienia wyroku przez ławników, biorących udział w wydanym orzeczeniu, którzy zakończyli swoją kadencję, a nie zostali wybrani na kadencję następną, nie jest już możliwe. Tak więc sporządzenie

uzasadnienia przez sędziów dyscyplinarnych, którzy brali udział w wydaniu orzeczenia ale nie zostali wybrani na następną kadencję nie jest także możliwe.

Jednakże w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia z odmową sporządzenia uzasadnienia, o którym mowa w art 422 § 3 k.p.k. ale z niemożnością jego sporządzenia. Instytucje te rozróżnia regulamin funkcjonowania sądów powszechnych, nie ma jednak możliwości stosowania go w niniejszej sprawie wprost. Istnieje natomiast możliwość, a nawet obowiązek odpowiedniego stosowania przepisów k.p.k., w tym przypadku wymienionego art 422 § 3 k.p.k. Ponieważ nie zachodzi sytuacja wymieniona w tym przepisie, na czynność Przewodniczącej Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie przysługuje zażalenie.

W związku z faktem, że w niniejszej sprawie nastąpiła niemożność sporządzenia uzasadnienia początkiem biegu terminu do wniesienia odwołania od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego jest termin doręczenia niniejszego postanowienia.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 Ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 Uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. nr 86/IX/2015.